

Riksbankens föreskrifter (RBFS 2016:1) om rapportering av innehav av värdepapper;

RBFS 2016:1

beslutade den 17 oktober 2016.

Utkom från trycket
den 25 oktober 2016

Riksbanken föreskriver följande med stöd av 6 kap. 9 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.

I anslutning till de paragrafindelade föreskrifterna lämnar Riksbanken följande allmänna råd. Dessa föregås av rubriken *Allmänna råd*.

Innehåll och syfte

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser för vissa finansiella företag och filialer om rapportering av uppgifter om innehav av värdepapper som Riksbanken anser nödvändiga för att följa utvecklingen på valuta- och kreditmarknaderna, och för att övervaka betalningssystemets stabilitet. De insamlade uppgifterna kommer också att användas för framställning av statistik rörande värdepappersinnehav.

Med stöd av 1 §, 3 § punkten 1 och 4 § i lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna kommer uppgifterna att behandlas i den gemensamma databasen för övervakning och tillsyn hos Statistiska centralbyrån.

Allmänna råd

Uppgiftsskyldigheten enligt dessa föreskrifter sanktioneras genom bestämmelser om vite och böter enligt 6 kap. 9 § och 11 kap. 2a och 3 §§ lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.

Hänvisningarna till paragrafer avser hänvisningar till 2–59 §§ i förevarande del av föreskrifterna, om inte annat framgår.

2 § All rapportering av värdepappersinnehav enligt dessa föreskrifter ska ske enligt principen värdepapper-för-värdepapper.

3 § Rapporterat innehav av värdepapper ska avse ställningsvärdet hos innehavare vid utgången av rapportperioden. Uppgifterna ska vara affärsdagsredovisade, om inte annat följer av dessa föreskrifter.

4 § Dessa föreskrifter tillämpas på följande institut:

1. Bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker enligt 1 kap. 5 § punkterna 3, 15 och 16 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. Kreditmarknadsföretag enligt 1 kap. 5 § punkten 13 lagen

(2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. Svenska filialer till utländska företag vilka motsvarar institut som avses i punkterna 1 eller 2,
4. Värdepapperscentraler, enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument,
5. Försäkringsföretag med tillstånd att bedriva försäkringsrörelse i Sverige enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),
6. Understödsföreningar enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar och övergångsbestämmelserna i 7 § i lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043),
7. Första – Fjärde AP-fonderna enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder och Sjätte AP-fonden enligt lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden,
8. Pensionsmyndigheten i dess egenskap av livförsäkringsföretag enligt lag (1998:710) med vissa bestämmelser om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet,
9. Fondbolag enligt 1 kap. 4 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder och Sjunde AP-fonden enligt 5 kap. 7 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder), i egenskap av förvaltning av värdepappersfonder registrerade i Sverige. Motsvarande gäller även fondbolag, värdepappersbolag och svenska kreditinstitut som under en övergångsperiod tillämpar lagen (2004:46) om värdepappersfonder i dess lydelse före den 22 juli 2013.
10. Förvaltningsbolag enligt 1 kap. 6 b § lagen (2004:46) om värdepappersfonder.
11. AIF-förvaltare som har tillstånd enligt 3 eller 5 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller är registrerade enligt 2 kap. samma lag i egenskap av förvaltning av specialfonder och andra alternativa investeringsfonder registrerade i Sverige.

Specifika bestämmelser per rapport

Monetära finansinstituts rapportering av egna innehav av värdepapper

Rapporteringsskyldighet och rapporteringstidpunkter

5 § Rapporteringsskyldighet föreligger för institut enligt 4 § punkterna 1 – 3 som av Riksbanken anmodats lämna uppgift om eget värdepappersinnehav.

6 § Institut enligt 4 § punkterna 1 – 3 kan på begäran från institutet ges möjlighet att lämna rapport om värdepappersinnehav enligt dessa

Allmänna råd

För institut enligt 5 och 6 §§ som rapporterar enligt dessa föreskrifter, kan riksbanken, efter en övergångstid och när kvalitén är tillfredsställande, ta bort motsvarande värdepappersspecifikationer i annan rapportering.

7 § Rapport ska lämnas varje kalendermånad och ska vara inlämnad senast den tionde bankdagen efter månadens utgång.

Värdepapper som omfattas av rapporteringen

8 § Uppgift ska lämnas om innehav av både svenska och utländska värdepapper, samt vissa övriga tillgångar. Rapporteringen ska avse följande tillgångar:

- Räntebärande värdepapper; överlåtbara skuldinstrument inkl. strukturerade produkter,
- Aktier upptagna till handel på reglerad marknad eller handelsplattform,
- Aktier ej upptagna till handel på reglerad marknad eller handelsplattform,
- Andelar i värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder och utländska motsvarigheter,
- Övriga ägarandelar.

Allmänna råd

Innan rapportering av värdepappersinnehavet enligt ovanstående ska uppgiftslämnaren göra avstämningar mot den aggregerade rapporteringen, enligt de avstämningsregler som Riksbanken kommer att fastställa.

9 § Uppgift ska lämnas om innehav av värdepapper som finns upptagna i balansräkningen hos innehavaren. Härutöver gäller följande:

- Lånade värdepapper som sålts, s.k. korta positioner, redovisas i rapporteringen som negativa innehav.
- Övriga lånade värdepapper eller värdepapper som mottagits i omvända repor ska inte ingå i uppgift om värdepappersinnehav.
- Vid innehav av egna emitterade aktier, genom t.ex. återköp, ska dessa betraktas som utelöpande och redovisas som innehav i rapporteringen.
- Återköpta räntebärande värdepapper emitterade av det egna företaget ska betraktas som indragna från marknaden och ska inte redovisas som en värdepapperstillgång.

Uppgift om innehavare

10 § Uppgift ska lämnas om innehavare av värdepappret. Innehavare kan vara

- Den legala enhetens svenska del
- Utländsk filial

Uppgifter ska lämnas per utländsk filial. För utländsk bank eller kreditmarknadsföretag som bedriver verksamhet genom filial i Sverige är det den svenska filialen som är innehavare och motsvarar den legala enhetens svenska del.

11 § Innehavare ska anges med namn, identifikator och land.

Uppgift om värdepappersinnehav

12 § Uppgift om storleken på värdepappersinnehavet lämnas som antalsuppgift eller uppgift om nominellt värde. Uppgift om nominellt värde anges i värdepapprets denomineringsvaluta.

Uppgift ska lämnas om värdet av innehavet enligt redovisningen och ska anges i SEK.

Det ska anges hur värderingen av innehavet är gjord; marknadsvärde (observerat), verkligt värde (annat än observerat marknadsvärde), upplupet anskaffningsvärde, nominellt värde, eller på annat sätt.

För räntebärande värdepapper anges storleken på upplupen ränta vid rapportperiodens slut.

13 § Korta och långa positioner för ett och samma värdepapper ska redovisas var för sig. Med kort position avses att ett lånat värdepapper sålts.

Allmänna råd

Vid korta positioner specificeras i rapporteringen egenskaperna hos de lånade värdepapper som sålts.

14 § Det ska anges vilken relation innehavaren har till emittenten av värdepappret.

Systemviktiga instituts rapportering av gruppens värdepappersinnehav

Rapporteringsskyldighet och rapporteringstidpunkter

15 § Rapporteringsskyldighet föreligger för institut vilka omfattas av 4 § punkterna 1 – 2, och som klassificeras som systemviktiga och av Riksbanken anmodats lämna uppgift om gruppens värdepappersinnehav.

16 § Uppgift ska lämnas för både svenska och utländska dotterföretag och dotterföretag till dotterföretag. Uppgift ska lämnas om sådant dotterföretag som ingår i kraven på konsolidering under tillsyn enligt del ett, avdelning II, kapitel 2, avsnitt 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (kapitalkravsförordningen). Instituterna ska definiera gruppen gällande sina dotterföretag och joint ventures enligt samma metoder som för konsolidering under tillsyn.

17 § Dotterbolag med ett värdepappersinnehav understigande 25

miljoner kronor, eller motsvarande i utländsk valuta, är undantagna från rapportkrav enl. 16 §.

RBFS 2016:1

Allmänna råd

Rapportering av dotterföretagens innehav utgör ett komplement till systemviktiga moderföretags rapportering enligt 5 – 14 §§, som medger för Riksbanken att beräkna gruppens konsoliderade värdepappersinnehav.

Varje dotterföretag eller dotterföretag till dotterföretag ska i rapporteringen särskiljas. Detta innebär att dotterföretag inte ska konsolidera sina dotterföretag i rapporteringen. Filialer ska dock inte särskiljas utan rapportering sker utifrån legal enhet.

18 § Rapport ska lämnas varje kvartal och ska lämnas senast den femtonde bankdagen efter kvartalets utgång.

19 § Döttrar som är svenska monetära finansinstitut och som omfattas av 5-6 §§ får undantas från rapportkrav enligt 16 §.

Värdepapper som omfattas av rapporteringen

20 § Rapport om dotterföretags innehav av värdepapper ska avse både svenska och utländska värdepapper. Rapporteringen ska avse följande tillgångar:

- Räntebärande värdepapper; överlåtbara skuldinstrument inkl. strukturerade produkter,
- Aktier upptagna till handel på reglerad marknad eller handelsplattform,
- Aktier med ISIN-kod,
- Andelar i värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder och utländska motsvarigheter.

21 § Uppgift ska lämnas om innehav av värdepapper som finns upptagna i balansräkningen hos innehavaren. Härutöver gäller följande:

- Lånade värdepapper som sålts, s.k. korta positioner, redovisas i rapporteringen som negativa innehav.
- Övriga lånade värdepapper eller värdepapper som mottagits i omvända repor ska inte ingå i uppgift om värdepappersinnehav.
- Vid innehav av egna emitterade aktier, genom t.ex. återköp, ska dessa betraktas som utelöpande och redovisas som innehav i rapporteringen.
- Återköpta räntebärande värdepapper emitterade av det egna företaget ska betraktas som indragna från marknaden och ska inte redovisas som en värdepapperstillgång.

Uppgift om innehavare

22 § Uppgift ska lämnas om dotterföretag och dotterföretag till dotterföretag som är innehavare av värdepappret. Innehavare ska anges

med namn, identifikator och land.

Uppgift om värdepappersinnehav

23 § Uppgift om storleken på värdepappersinnehavet lämnas som antalsuppgift eller uppgift om nominellt värde. Uppgift om nominellt värde anges i värdepapprets denomineringsvaluta.

Uppgift ska lämnas om värdet av innehavet enligt redovisningen och ska för dotterföretag anges i dotterföretagets redovisningsvaluta. Detta gäller även för dotterföretag till dotterföretag.

Det ska anges hur värderingen av det aktuella innehavet är gjord; marknadsvärde (observerat), verkligt värde (annat än observerat marknadsvärde), upplupet anskaffningsvärde, nominellt värde, eller på annat sätt.

För räntebärande värdepapper anges storleken på upplupen ränta vid rapportperiodens slut.

24 § Korta och långa positioner för ett och samma värdepapper ska redovisas var för sig. Med kort position avses att ett lånat värdepapper sålts.

Allmänna råd

Vid korta positioner specificeras i rapporteringen egenskaperna hos de lånade värdepapper som sålts.

25 § Det ska anges vilken relation innehavaren har till emittenten av värdepappret.

Förvaltares rapportering av kunds innehav av värdepapper

Rapporteringsskyldighet och rapporteringstidpunkter

26 § Rapporteringsskyldighet föreligger för institut enligt 4 § punkterna 1 – 3, som av Riksbanken anmodats lämna uppgift om kunds värdepappersinnehav i förvar hos institutet.

27 § Rapporteringen ska avse enbart institutets eller den svenska filialens förvaringsverksamhet i Sverige.

28 § Rapport ska lämnas varje kvartal och inlämnas senast den tolfte bankdagen efter kvartalets utgång.

Värdepapper som omfattas av rapporteringen

29 § Rapport om kunds innehav i förvar hos institutet ska avse både svenska och utländska värdepapper. Rapporteringen ska avse följande tillgångar:

- Räntebärande värdepapper; överlåtbara skuldinstrument inkl. strukturerade produkter,
- Aktier upptagna till handel på reglerad marknad eller handelsplattform,

- Aktier med ISIN-kod,
- Andelar i värdepappersfonder eller alternativa investeringsfonder och utländska motsvarigheter.

Uppgift om innehavare

30 § Rapporteringen av kunds innehav av värdepapper ska omfatta alla andra kunder, än sådana som ingår i den rapporterande legala enheten.

31 § Inga personuppgifter ska ingå i rapporteringen. I rapporteringen ska värdepappersinnehav hos fysiska personer som är kunder hos förvaringsinstitutet aggregeras till konstruerade innehavare, fördelade per land.

Allmänna råd

Paragrafen innebär att alla svenska fysiska personer som är kunder ska rapporteras som en innehavare med landtillhörighet Sverige. De olika värdepapperna som innehas rapporteras dock enligt principen värdepapper-för-värdepapper. Motsvarande gäller för utländska kunder vilka aggregeras ihop per land.

32 § Uppgift om juridisk persons, värdepappersfonders och alternativa investeringsfonders innehav ska rapporteras per innehavare. För samtliga sådana kunder ska uppgift om namn, samt förvaringsinstitutets eget begrepp för identifikation av motparten anges.

För svensk innehavare ska anges organisationsnummer, förutsatt att innehavaren har tilldelats ett organisationsnummer.

För utländsk innehavare ska anges sektor- och landtillhörighet.

Uppgift om värdepappersinnehav

33 § Rapporteringen ska avse innehavets storlek enligt affärsdagsprincipen. För förvaltare som saknar möjlighet att beräkna innehavet enligt affärsdagsprincipen, kan annan redovisningsprincip tillämpas.

34 § För svensk kund ska anges om innehavet avser kunds innehav för egen eller annans räkning.

35 § Uppgift om storleken på värdepappersinnehav lämnas som antalsuppgift eller uppgift om nominellt värde. Uppgift om nominellt värde anges i värdepapprets denomineringsvaluta.

Uppgift ska lämnas om värdepapprets marknadsvärde (observerat) när sådant finns tillgängligt. I andra hand lämnas uppgift om papprets verkliga värde (annat än observerat marknadsvärde), och i sista hand värde beräknat enligt någon annan metod som anges i närmast följande stycke.

Det ska anges hur värderingen är gjord; marknadsvärde (observerat), verkligt värde (annat än observerat marknadsvärde), upplupet anskaffningsvärde, nominellt värde, eller på annat sätt.

För räntebärande värdepapper anges storleken på upplupen ränta vid

rapportperiodens slut.

Allmänna råd

Om det för värdepapper som inte handlas på reglerad marknad eller handelsplattform inte är möjligt att få fram marknadsvärde, anskaffningsvärde eller annan värdering får värdet anges som noll.

Rapportering från värdepapperscentral av innehav och ägare av värdepapper

Rapporteringskyldighet och rapporteringstidpunkter

36 § Rapporteringskyldighet föreligger för värdepapperscentral, enl. 4 § punkt 4, att lämna rapport om innehav och ägare registrerade på avstämningskonto. För värdepapperscentral föreligger även skyldighet att, i egenskap av förvaltare, lämna uppgift enligt 37 – 42 §§.

37 § Rapport ska lämnas kvartalsvis och lämnas senast den tolfte bankdagen efter kvartalets utgång.

Värdepapper som omfattas av rapporteringen

38 § Rapport om innehav på avstämningskonto avser samtliga instrument med ISIN-kod.

Uppgift om innehavare

39 § Inga personuppgifter ska ingå i rapporteringen. I rapporteringen ska innehav hos svenska fysiska personer som är registrerade som ägare på avstämningskonton aggregeras till konstruerade innehavare.

Allmänna råd

Paragrafen innebär att alla svenska fysiska personer som är registrerade som ägare ska rapporteras som en innehavare med landtillhörighet Sverige. De olika värdepapperna som innehas rapporteras dock enligt principen värdepapper-för-värdepapper.

40 § Uppgift om juridisk persons, värdepappersfonders och alternativa investeringsfonders innehav ska rapporteras per innehavare. För samtliga sådana kunder ska uppgift om namn, samt i förekommande fall, organisationsnummer anges.

Uppgift om värdepappersinnehav

41 § Rapporteringen ska avse innehavets storlek vid rapportperiodens utgång enligt den redovisningsprincip som tillämpas av värdepapperscentralen.

42 § Uppgift om storleken på värdepappersinnehavet lämnas som antalsuppgift eller uppgift om nominellt värde. Uppgift om nominellt värde anges i värdepapprets denomineringsvaluta.

AP-fonders, försäkringsföretags, understödsföreningars, m.fl. rapportering av egna innehav av värdepapper

43 § Rapporteringskyldighet föreligger för institut enligt 4 § punkterna 5 – 8, som av Riksbanken anmodats lämna uppgift om eget värdepappersinnehav.

44 § Rapporteringskyldighet föreligger för institut enligt 4 § punkterna 9 – 11, som av Riksbanken anmodats lämna uppgift om värdepappersinnehav för förvaltade svenskregistrerade fonder.

Försäkringsföretag som kvartals- eller årsvis lämnar uppgift om tillgångar post för post enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2015/2450 (Solvens II) till Finansinspektionen omfattas inte av 43 §.

45 § Rapport ska lämnas kvartalsvis och inlämnas senast den femtonde bankdagen efter kvartalets utgång.

Värdepapper som omfattas av rapporteringen

46 § Rapport om innehav av värdepapper ska avse:

- Räntebärande värdepapper; överlåtbara skuldinstrument inkl. strukturerade produkter,
- Aktier upptagna till handel på reglerad marknad eller handelsplattform,
- Aktier med ISIN-kod,
- Andelar i värdepappersfonder eller alternativa investeringsfonder och utländska motsvarigheter.

47 § Uppgift ska lämnas om innehav av värdepapper som finns upptagna i balansräkningen hos innehavaren. Härutöver gäller följande:

- Lånade värdepapper som sålts, s.k. korta positioner, redovisas i rapporteringen som negativa innehav. Om innehav i långa och korta positioner i ett och samma värdepapper nettoredovisas i redovisningen får detta också göras i rapporteringen.
- Övriga lånade värdepapper eller värdepapper som mottagits i omvända repor ska inte ingå i uppgift om värdepappersinnehav.
- Vid innehav av egna emitterade aktier, genom t.ex. återköp, ska dessa betraktas som utelöpande och redovisas som innehav i rapporteringen.
- Återköpta räntebärande värdepapper emitterade av det egna företaget ska betraktas som indragna från marknaden och ska inte redovisas som en värdepapperstillgång.

Allmänna råd

Med kort position avses att ett lånat värdepapper sålts. I rapporteringen specificeras egenskaperna hos de lånade värdepapper som sålts.

Uppgift om innehavare

48 § Uppgift om innehavare anges med namn, identifikator och land.

Uppgift om värdepappersinnehav

49 § Uppgift om storleken på värdepappersinnehavet lämnas som antalsuppgift eller uppgift om nominellt värde. Uppgift om nominellt värde anges i värdepapprets denomineringsvaluta.

Uppgift ska lämnas om värdepapprets värde. I första hand anges marknadsvärde (observerat). I andra hand lämnas uppgift om papprets verkliga värde (annat än observerat marknadsvärde), och i sista hand värde beräknat enligt någon annan metod som anges i närmast följande stycke.

Det ska anges hur värderingen av det aktuella innehavet är gjord; marknadsvärde, verkligt värde, upplupet anskaffningsvärde, nominellt värde, eller på annat sätt.

För räntebärande värdepapper anges storleken på upplupen ränta vid rapportperiodens slut.

Generella bestämmelser

Information om värdepappersinnehav

50 § Samtliga värdepapper identifieras med sin respektive identifikator. I första hand ska ISIN-kod användas, i andra hand, om ISIN-kod inte finns, SEDOL eller CUSIP. I sista hand identifieras ett värdepapper med intern kod hos rapportören.

Uppgift om innehavet för värdepapper som saknar ISIN

51 § För värdepapper som saknar ISIN-kod ska följande uppgifter om emittenten anges.

- Emittentens namn
- Emittentens hemvist anges med landkod,
- För svensk emittent anges emittentens organisationsnummer, förutsatt att emittenten har tilldelats ett organisationsnummer.
- För emittent med hemvist i utlandet anges emittentens sektortillhörighet.
- Emittentens LEI-kod (Legal Entity Identifier) anges, om sådan finns.

52 § För värdepapper som saknar ISIN-kod ska följande uppgifter om värdepappret anges.

- Värdepapprets instrumentklass enligt det europeiska national – och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010)
- Värdepapprets emissions- och förfalldatum anges för räntebärande värdepapper
- Uppgift om säkerhetstyp anges för räntebärande värdepapper

- Om ett split av värdepapper gjorts under rapporteringsperioden ska uppgift lämnas om splitfaktor och datum för split
- Om utdelning skett under rapporteringsperioden ska uppgift lämnas om utdelat belopp samt datum för utdelningen

53 § De krav på uppgiftslämnande som anges i 50 – 52 §§ gäller för all rapportering av värdepappersinnehav enligt dessa föreskrifter.

Inrapportering

54 § Rapportering ska lämnas till Statistiska centralbyrån, SCB. Rapportering ska ske i elektronisk form på sätt som SCB anvisar.

Inrapporteringstidpunkt vid rapporteringens införande

55 § I anslutning till att rapporteringen enligt dessa föreskrifter införs, medger Riksbanken att rapportfristen utsträcks enligt följande:

- För uppgifter som ska lämnas månadsvis förlängs rapportfristen för de första två månaderna med tio bankdagar. För de två påföljande månaderna förlängs rapportfristen med fem bankdagar.
- För uppgifter som ska lämnas kvartalsvis förlängs rapportfristen för det första kvartalet med tio bankdagar. För påföljande kvartal förlängs rapportfristen med fem bankdagar.

Hur belopp och antal ska anges i rapporterna

56 § Beloppen i rapporteringen ska anges i heltal i respektive valuta. Uppgifter om antal ska anges i heltal.

Bevarande av lämnade uppgifter

57 § Institutet ska bevara inlämnade uppgifter under minst två år från rapporttillfället.

Kontaktuppgifter

58 § Institutet ska lämna uppgift om en eller flera kontaktpersoner.

Undantag från föreskrifterna, mm

59 § Riksbanken kan medge undantag från föreskrifterna, om det finns särskilda skäl.

Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 november 2016. Bestämmelserna ska tillämpas första gången i rapporteringen som lämnas om förhållandena per den 31 mars 2017 för uppgiftslämnarskyldiga enligt 43 och 44 §§ och om förhållandena per den 30 september 2017 för uppgiftslämnarskyldiga enligt 5, 6, 15, 26 och 36 §§ i denna föreskrift.